

SENSASJONELL ERKJENNING AV AKSENS NEDERLAG

Fascist-visa Journale de Italias kjente skribent, Gayda, som er blitt kalt Mussolinis talerør har skrevet et oppsiktsvekkende artikkel:

Aksen har ingen annen utvei enn å kjeinpe så lenge som mulig hvis de ikke vil oppleve en diktatfred med store tap av territorium. De alliertes land kan vanskelig rammes, det samme er tilfelle med aksens. Kampen må derfor fortsettes selv om det ser håpløst ut, og først og fremst må aksens grenser holdes med alle midler. Han siterer en uttalelse av den tidligere britiske ambassadør i Tokio hvor denne sier at Japan ikke vil kapitulere men kjempe til det oppnår en forhandlingsfred. Det samme må aksens gjøre. Tal de allierte ikke mot et slikt tilbud i dag, vil de nok gjøre det siden. Sovjet er hovedfienden. Det tyske telegrambyrå Transosean har den 18 feb. sendt ut et dementi av at artikkelen er det offisielle standpunkt i Rom. Til dette kommenterer London at man har ingen interesse av om artikkelen er offisiell, halvoffisiell eller uoffisiell — det eneste man vet er at kampen skal fortsettes til aksemaktene er fullstendig knust.

FRA TRONDHEIM

Boikotten av Trøndelag Teater er effektiv: Det selges gjennomsnittlig 8 billetter pr. aften. Forestillingen har vært innstilt 10 ganger i januar på grunn av manglende besøk. Nasistene er heller ikke ivrige etter å ta mot frilletter. Nitter inviterte en gang 100 stykker — 4 kom — av disse var 2 smågutter som måtte helles ut kl. 9 i følge forordningen om at barn skal være inne etter dette klokkeslett. Teatret koster staten 1000 kr. pr. kveld.

Nitter ble som kjent innsatt som «teatersjef» etter nasistenes mord på Oleditsch. Han er et absolutt null, og det er mange tegn som tyder på at han helst vil forlate stillingen. Han sitter isolert på sitt kontor, og mistenker alle for sabotasje.

Det er alarmtilstand blant tyskere i Trondheim. Det er satt ut vakter på alle bruer og på alle viktige steder. Det er satt opp apparater til røyklegging av byen over alt.

«Tirpitz» gikk ut for en stund siden, men kom inn igjen med ny skade og er satt på beddingen igjen.

•BØDDELEN•

— Jeg er ikke smålig —
— Jeg er ikke tilhenger av nålestikkpolitikk —
(Terboven i sin innledningstale til unnataks-tilstanden i Trondheim.)

BEVERIDGES PLAN UNDER DEBATT

Midt under krigen har England tatt opp planlegginga av en ny trygdeavgjøing hvis gjennomføring vil bety en stor forbedring av de sosiale forhold i England. Planen er utarbeidd av William Beveridge og går ut på at alle skal trygdes, ikke bare lønsmottakere. Vi nevner enkelte hovedpunkter i planen:

1. Fri lege- og tannlegebehandling. Fritt sykehusopphold og rekonvalesens. 2. Et ukentlig barnebidrag for hvert barn utenom det første. 3. Økt ledighets- og invaliditetsstønad uten tidsbegrensning. 4. Hjelp til nystarting av hjem. 5. Begravelsesbidrag. 6. En smidig alderdomspensjon.

Kostnadene ved planen skal fordeles mellom de trygdete, arbeidsgiverne og staten. Planen ble behandla i Parlamentet i en tre dagers debatt som endte 18 februar.

Regjeringa meldte at den godtok planen i hovedprinsippet, men at gjennomføringa først kunne skje etter krigen. Den forkasta imidlertid et viktig punkt, nemlig Beveridges forslag om nasjonalisering av forskjellige trygdeinntretninger. Et forslag fra Arbeiderpartiet om at gjennomføringa skulle påskyndes, ble forkasta med 335 mot 119 stemmer. Forslaget ble bl.a. begrunna av Grey fra det liberale parti: «Det britiske folk skal snart bringe meget store ofre når offensiven begynner. Det ville da være bra for folket å vite at alle de tiltak som skal gjøres ikke bare er tomme fraser som etter forrige krig.»

Parlamentsdebatten var meget livlig men både på konservativt og radikalt hold herska det enighet om gjennomføringa av planen. Den vil nå bli lagt fram i lovs form.

Av Televågs mannlige befolkning — 74 i alt — som ble ført til konsentrasjonsleiren Oranienburg i Tyskland var 5 avgått ved døden før jul. Det er nå meldt at 7 nye er døde.

Frederikshavn jernstøperi i Danmark er brent. Brannen oppsto på flere steder samtidig. Støperiet tilhører Burmeister & Wain, hvis verfter i København nylig ble bomba så effektivt av britiske fly.

NYE MASSEARRESTASJONER.

Det har i den siste tida vært foretatt arrestasjoner over hele landet. I Oslo er det arrestert 500 personer, i Bergen 200. Her var det rene beleiringstilstand med passkontroll på gatene. I Drammen er 200 tatt og i Sarpsborg og Halden 40 stykker. Det har i første rekke vært folk som før har tatt del i den politiske bevegelse og da først og fremst innafør Arbeiderpartiet. Blant de fengslete er det flere stortingsmenn.

På Grini sitter det nå 2400 fanger og forholda er blitt verre. Nylig ble det sendt 170 nordmenn herfra til Tyskland, hvorav de fleste var fagforeningsfolk og folk fra den frie presse, fengsla under massearrestasjonene i februar i fjor.

Politimester Welhaven ble sendt i spesiell transport til Tyskland i januar.

Tap ikke hodet!

Med god grunn går noen hver av oss og føler at seiren så og si er vunnet. Men ennå er ikke Tyskland slått. Ennå lever vi i et hjertatt land med gestoposkygge hvilende over oss. La derfor ikke seiersrusen få tak i oss så vi gjør dumheter i tale eller handling. Norge trenger i dag klare hoder som står ferdig til å handle i det rette øyeblikket.

FIRE DAGERS FESTLIGHETER I ENGLAND

Englands hyldest til den røde armé er blitt en strålende manifestasjon av de to folks ubrytelege broskap. Over hele England holdes festmøter og landets fremste menn og kvinner gir i sine taler uttrykk for sin taknemlighet og begeistring for den røde armé.

Søndag den 21 februar talte 10 britiske statsråder på folkemøter over hele landet. De understreket alle den røde armés fantastiske innsats og framhevde alle den moralske og åndelige kraft det russiske folk hadde vist. Nasistenes krampaktige forsøk med vrovlet propaganda ble mødt med uttalelser om at det i dag var Russland som redda Vest-Europas kultur.

Hovedbegivenheten i søndagens festligheter var et møte i Albert Hall i London. Møtet ble innleda med at Englands første kunstnere sammen med representanter for hærens militære og sivile avdelinger i en to timers framføring skildra det russiske folks innsats. Utenriksminister Eden innleda med å be den 5000-tallige forsamling reise seg og minnes de russiske falne.

Han leste deretter opp et telegram som også var lest opp på alle de øvrige festmøter rundt i England, fra Stalin:

«På vegne av det russiske folk takker jeg for den begeistrede hyldest det engelske folk gir vår armé på dens 25-års dag. Dette uttrykk for det varme vennskap mellom de to folk styrker min tro på at våre hærer i nær framtid i felles innsats vil kause vår felles fiende.»

Fdens tale ble mottatt med voldsom begeistring.

Møtet slutta med at forsamlingen sang «Internasjonalen» og «God save the King».

Den amerikanske general McArthur har sendt følgende telegram:

«Dette er en festdag for alle soldater innafør de allierte rekker. Vi beundrer den røde armé for dens mot, dens dyktighet og dristighet og dens flammande begeistring. Disse stolte innsats i dag vil gå over i historien som udødelig.»

Kong Georg har sendt et telegram til president Kalinin, samt melding om at det er lagd et æressverd til byen Stalingrad. På Malta har det vært troppeparader. Over hele USA forberedes festligheter den 23 feb. Australias utenriksminister sa i en tale søndag at den beste måte å hyld den røde hær på var å forhøye krigsinnsatsen.

Vår regjering vil på vegne av hele det norske folk hilse den røde armé. Vi nordmenn her hjemme kan bare føye til at selv om vi vet at våre ofre og vår innsats ikke kan sammenliknes med arbeiderstatens, så vil vi forsterke vår kamp ved å ta det russiske folks innsats som forbilde.

Suomi Socialdemokrati skriver: En av de første oppgaver den nye finske regjering blir stilt overfor er å finne det rette øyeblikk til å trekke Finland ut av krigen.

For en tid siden gikk en NS-sekretær til byråsjefen i et av departementene og beklagde seg over at det ikke ble gjort nok for å få en venn av ham fritatt fra å dra til Østfronten. I løpet av samtalen sa byråsjefen: «Har ikke De og meldt Dem til tjeneste?» Sekretæren sa ja til dette, men tilsto at han allerede var blitt fritatt.

Dette er nok et eksempel på at de litt mer framstående nasister bare melder seg for å narre andre til å følge eksemplet. Det gleder oss at quislingene i alle fall til dels blir tatt på ordet.

11 MARS 1943

AVANTGARDEN

HVA SKJER I AFRIKA?

Deh relative stillhet på frontene i Tunisia ble brutt midt i februar da tyskerne overraskende gjorde et angrep i Midt-Tunisia og erobra byen Gafsa og det viktige Kaserinpasset lenger nord. Framstøtet ble gjort for å hindre at de allierte styrker trengte fram til kysten ved Sfax og Gabes og dermed kom Rommel i ryggen. De allierte styrker ble skjøvet et godt stykke vestover. Men i slutten av februar fikk de amerikanske tropper som holdt dette frontavsnitt forsterkninger, erobra Kaserinpasset tilbake og rykte videre fram og inntok byen Sbeitla.

Seinere er det meldt at de allierte har inntatt Pichon, 32 km vest for Kairoun. Likeså Si-Bou-Zid lenger syd.

I Nord-Tunisia har tyskerne også forsøkt seg med angrep, særlig i området ved Beja, 60 km vest for byen Tunis. Men angrepa førte ikke til noe.

I syd er den britiske 8 arme nådd fram til Marethlinja, hvor Rommel har forskansa seg. Det foregår heftige artilleridueller, og general Montgomery forsøker først å finne de svake steder.

Lørdag 6 mars retta Rommel to meget kraftige angrep mot den 8 armés stillinger foran Marethlinja. Begge angrep ble slått tilbake og britiske antitankskanoner ødela 21 tanks uten egne tan.

Med enda nær ikke solve høvetakkampene i Tunis begynt. Årsakene til den lange stillstand kan være mange. Regntida har gjort sitt til å vanskeliggjøre større operasjoner, skjønt noen virkelige hindring for en moderne armé skulle dette ikke være. Mere sannsynlig er det at de strategiske planer går ut på å holde «tak i» aksetroppene til et visst punkt. Det er lettere å slåss med fienden i Afrika enn i hans eget heimland. Aksens har hittil tapt dobbelt så mange fly som de allierte, og en meget stor del av deres forsyningskip er gått tapt i Middelhavet. I februar ble 1/3 av båtene senka, mens de allierte av en transportmengde på 600 mill tonn bare hadde mista 2%. Stillstanden har derfor ikke vært helt negativ, særlig når man tar i betraktning at de allierte også nytter tid på sin oppmarsj til aksjoner i Middelhavet.

Tidspunktet for aksjon skulle da være når den britiske 8 armé var klar fra syd, slik at slaget mot aksetroppene fikk den største kraft for i så stor utstrekning som mulig å hindre deres retrett til Sicilia.

Aksens har omlag 150 000 mann i Tunisia og 600–700 tanks. De allierte britiske og amerikanske tropper teller omlag 1/2 mill. mann, foruten 100 000 franske tropper (som skal økes med 200 000). Til dette kommer den britiske 8 armé som muligens teller 200 000 mann.

Det foreligger interessante opplysninger om Rommels hurtige tilbaketog. På veien fra Elalamein i Egypt til Tripolis fant brittene 1075 aksetly som enten var ødelagt ved britisk bombing eller etterlatt på grunn av bensinmangel. Flere av disse kunne brukes. I tillegg kommer så 600 fly som brittene sikkert skjøt ned og 800 som sannsynlig ble skutt ned.

Den røde armé rykker fram mot Smolensk.

Den russiske offensiv på Sørfronten er nå sakna av etter å ha vart i 3 måneder. Russerne utbygger de gjenerobte områder for å skape basis for nye operasjoner. Tyskerne har på sin side fått nye forsterkninger og har satt i gang en rekke motangrep, særlig i Donetzområdet n/v Jorne, hvor det har rast et slag uavbrutt i en måned. Kampene har dog ingen avgjørende karakter. Tapa har vært store på begge sider. Ved Krasnoarmeisk ble 300 tanks ødelagt bare på 10 dager.

Donetzområdetets østre del er venka for tyskere. Fronten går rett nordover fra Taganrog, langs Miusfloden som russerne har gått over.

I Kaukasus har russerne bombardert isen i Kertsjundet for å hindre evakueringa av v.c.s Kleists armé. Området denne står på presses stadig sammen. Det er dog mulig russerne venter med det avgjørende slag, da tyskernes skjebne på Tamzhaljva blir avgjort med kampene lenger nord og dermed truselen mot forbindelsen med Krim fra fastlandet.

Den russiske offensiv fortsetter imidlertid med full kraft på den 350 km brede front mellom Charkov og Kursk. Etter voldsomme kamper har den røde armé trengt fienden tilbake og inntatt en rekke viktige byer bl.a. Aelborka, Lelovka, Snyaj, Svatkovo og Rov. Et viktig jernbaneknutepunkt 60 km vest for Kursk. Her svinger fronten ennå lenger vest over til Dnatrijev og Sjevsk, 140 km s/v for Orel, hvor jernbanelinja Briansk—Ukraina er brutt. Fra dette punkt går fronten tilbake til Smievka, 20 km sør for Orel.

Nasistene har satt all inn på å holde Orel, og det har rast et sammenhengende slag her i lengere tid. De russiske armeer slutter seg stadig tettere om byen fra sør, øst og nord.

Den 2 mars meldte Moskva om en ny russisk offensiv, s/v for Ilmensjøen. Etter 8 dagers kamper hadde de russiske styrker under marskalk Timosjenkos ledelse gjenerobra over 300 tettbeboede steder og et område på 3200 km². Den viktige og sterkt befestede pinnsvinstilling Demyansk, 80 km s/v for Ilmensjøen ble storma. Tyskerne trekker seg tilbake for å unngå omringing, og nye områder erobres av russerne. Det raser videre harde kamper om Staraja Russa like syd for Ilmensjøen.

3 mars kom en ny sensasjonell melding om at Rsjev var tatt med storm. 112 tanks, 78 kanoner, 35 lokomotiver og 1200 jernbanevogner falt i russernes hender. Erobringen av denne by er en av de viktigste seire under hele vinteroffensiven. Byen er, som Times skrev «inngangsporten til Moskva og utgangsporten til Vest-Russland». Det har stått særlig harde kamper om byen. Under vinterkrigen i fjor ble den delvis omringa, men klarte å holde stand og har nå ligget som en dyp kilé inn i de russiske stillinger. Russerne behersker nå jernbanelinja Moskva—Riga til et punkt 450 km vest for Moskva. Russerne har rykt videre vestover og inntatt en rekke nye steder, bl.a. Olenino 50 km vest for Rsjev. I sør har russerne gått over elva Osuga og erobra byen av samme navn, 20 km sør for Rsjev.

Det neste slag mot den tyske frontlinje kom ved at russerne den 6 mars erobra Oshatsk, 160 km rett vest for Moskva. Byen ble tatt etter to voldsomme russiske angrep. Tyskerne mista 1200 mann utafør byen, og i selve byen ble et helt regiment tilintetgjort.

Erobringen av Rsjev og Oshatsk betyr ikke bare at nasistenes utgangstillinger for angrep mot Moskva er ødelagt, men også at hele den tyske front på midtavsnittet kan bli rivi opp. Det meldes allerede om kamper i Smolenskavsnittet. Russiske tropper står i nærheten av Vjasma, og avdelinger fra nord truer byens forbindelse vestover.

Stalin som er øverste leder for det russiske forsvar har nå fått militær grad, i det han er blitt marskalk.

Etter attentata i den siste tid hvor 3 framstående hollandske quislinger er skutt og 2 såret, har Mussert latt sine tilhengere bevepne. I en tale retta han særlig trusler mot høyskolene og de hollandske studenter, og trua med at de i den nærmeste framtid ville bli tvangsutskrevet til arbeid i Tyskland.

Du bør vite at den minste innsats du kan gjøre for ditt fedreland er å holde munn. DU prater for mye, men du skal vite at hvert uforsiktig ord og en hver betroelse om ting du «vet» er å rette geværet — ikke mot fienden, men mot dine egne rekker!

— Er det dette du kaller Mare Nostrum? (Vårt hav)

Stephan i Norsk Tidning.

Russiske arbeidere som slaver i Tyskland.

Fra det svenske tidsskrift «Nu» gjengir vi en artikkel om de russiske arbeideres forhold i Tyskland. Artikkelen er skrevet på grunnlag av forordninger i det tyske lovtidende og «Reichsarbeitsblatt».

Det er gitt utførlige direktiver for de russiske arbeideres behandling. De tyske arbeidere oppfordres til aldri å glemme at russerne hører til et folk med lav kultur, at de i menneskelig og rasemessig henseende er av et mindreverdige slag, og at de har vokst opp i en verdensanskuelse som er tyskerne «fremmed og motbydelig».

«Overfor russerne skal tyskerne alltid være formenn.» «Russerne skal alltid være underordnet de tyske arbeidere og spare disse for det tyngste arbeid.» «Russerne skal behandles hardt.» «Noe kameratskap i arbeidet med disse mennesker må i det hele tatt ikke forekomme.»

Det heter videre i forordningene: «Lagingen på grunn av falsk medlidenhet forlede seg til overbærenhet.» «Tål ikke slapphet eller pauser i arbeidet. De minste tegn til slikt skal øyeblikkelig meldes til sikkerhetspolitiet.» «Av alle tyskere ventes at de overfor russerne i alle tilfelle holder seg for bedre mennesker og at de setter sin ære i å holde den nødvendige avstand. De som bryter denne selvklaare regel setter seg utafør det tyske folkfellesskap og må regne med tilsvarende forholdsregler mot sin person.»

De russiske arbeidere lønnes etter satser som ligger ca. 50 % under de tyske arbeideres. For en 60 timers uke kan de oppnå en lønn av 19,60 mark. Fra dette trekkes 1,50 mark om dagen for kost og losji, det blir da tilbake 9,10 mark. Av dette går så avdrag til arbeidsgiveren for klær. For overtid ytes ikke tillegg.

Hvis det mot formodning skulle bli noe igjen av «lønnen», skal dette ikke utbetales. Arbeidsgiveren skal foreløpig «spare» beløpet for arbeideren, han er bare pliktig å meddele russeren hvor mye av hans lønn som er satt på sparekonto. Han skal også gi russeren beløpet i «sparemerker» som denne kan klistre opp på et særskilt «sparekort».

Men dette betyr ikke at russeren noen gang skal få utbetalt pengene eller kunne disponere dem. De settes inn i den tyske bank i hans hjemdistrikt, og skal der en gang i framtida brukes til dette distrikts gjenoppbygging.

Også et stort antall russiske kvinner er «fraktet» til Tyskland (det står «verfrachtet» i den tyske forordning). Kvinner brukes som tjenestepersonale i restauranter, hoteller og i hjemmene. De blir hegyssløst rekvirert i russiske byer og plukket ut av kommisjoner som består av representanter fra gestapo og nasistenes kvinnebevegelse.

Bare de tyske hjem som er politisk absolutt pålitelige får russiske tjenestepiker. Disse får av rasepolitiske grunner aldri komme i direkte berøring med familien, og heller aldri ha noe med barnas oppdraing å gjøre. De russiske kvinner skal bo atskilt fra de andre og det må ikke under noen omstendighet skje at en russisk kvinne sover eller spiser i samme rom som en tysk borger.

Kvinnene kan bare arbeide i kjøkkenet, men aldri som opvartersker eller diskpersonale eller på annen måte komme i direkte berøring med mennesker av tysk rase.

De russiske kvinners «lønsforhold» er ordnet på samme måte som de russiske menns. Men det heter videre i forordningene: «Den kvinnelige østarbeider har intet krav på fritid.» «Utafor arbeidsstedet må hun bare bevege seg av grunner som skyldes arbeidet. Ikke under noen omstendighet må

hun være ute etter mørkets frambrudd. Kino teater eller restaurantbesøk o.l. er forbudt.» «Kirkebesøk er forbudt og må absolutt ikke tillates.»

Etter lengere tids flittig arbeid og god oppførsel kan den russiske kvinne imidlertid få tillatelse til å gå ut i høyest tre timer. Men hun må alltid være aleine og det må være midt på lyse dagen.

Noen ferie skal aldri gis. Blir hun syk, skal hun leveres igjen til sikkerhetspolitiet. Ved den minste forseelse er arbeidsgiveren pliktig å varsle sikkerhetspolitiet.

Under slike forhold arbeider hundretusener ja millioner av russiske kvinner og menn.

Opplysningene taler for seg selv, vi har lite å føye til. Vi vet at nordmenn vil reagere overfor denne umenneskelige og dyriske behandling, på samme måte som vi har reagert overfor nasistenes forbrytelser når det gjelder russiske krigsfanger her.

Vi tillater oss i stille fryd å offentliggjøre to utdrag fra de direktiver som daglig sendes ut fra Presseabteilung og Pressedirektoratet til den nasikontrollerte presse:

3 sept. 1942: I betraktning av det gunstige forløp av operasjonene omkring Stalingrad anbefales det avisene å holde materialet parat om den enorme militære og økonomiske betydning av dette kommunismens bolværk og sentrum for Sovjets industri.

16 sept. 1942: Kampen om Stalingrad nærmer seg nå sin vellykkede avslutning. De meldinger som hittil foreligger må fortsatt offentliggjøres med godt utstyr på første side. Avisene gjøres allerede idag oppmerksom på at under offentliggjøringen av Stalingrads fall som vil bli gitt i en særmelding fra Overkommandoen må denne melding offentliggjøres på første side med overskrift som strekker seg over samtlige spalter.

Den norske presse oppfordres til å forberede stoff om dette så den seirrike avslutning på de store kamper om Stalins by blir fremhevet på en virksom full måte. Man venter at pressen etter Stalingrads fall også behandler byens politiske og militære betydning.

NY SKATT I FRANKRIKE

Nasistene har gjennomført en ny skatt som i sin originalitet gir et tydelig bilde av Tysklands råstoffmangler. Det er pålagt hver borger en skatt som skal betales i metaller, og det er satt opp liste over de forskjellige metallers verdi. De som ikke innbetaler denne «skatt» vil bli ilagt bøter. Likeså har tyskerne gjennom Laval innført tvungen arbeidstjeneste for menn. Foreløpig er årsklassene 20 til 22 år innkalt. Samtidig er det kommet en forordning som bestemmer tukthus inntil 5 år for den som forsøker å unndra seg arbeidstjenesten.

NASISMEN SKAL KNUSES

Like etter Churchill, den 12 feb. holdt president Roosevelt en stor tale. Vi gir et utdrag: «Kampen skal føres til siste slutt til vi marsjerer inn i Berlins, Roms og Tokios gater. Russerne kjemper enestående, men nå skal vi slå til på vår side og slå til slik at nasistene vet hverken ut eller inn.

Etter krigen skal de befriede land selv få bestemme sitt styre, men de skyldige ledere skal straffes og straffes hardt. Når krigen er slutt skal det heller ikke finnes spor etter quislinger og lavalere. Det er latterlig av Tyskland å håpe på noen splid mellom de allierte. De står sammen i krig som i fred.

STALINS DAGSORDRE DEN 23 FEB.

4 mill. tyskere er hittil falt på Østfronten: De romanske, italienske og ungarske tropper er revet fullstendig opp. I de tre måneder den russiske vinteroffensiv har vart er 700 000 tyskere drept og 300 000 tatt til fange. 112 fiendtlige divisjoner er blitt ødelagt. I samme periode har nasistene tapt 7000 tanks, 4000 fly og 17 000 kanoner. Den røde armés strategiske mål er ikke bare å drive fienden ut av landet, men også å omringe ham og tilintetgjøre ham hvis han nekter å legge ned våpna. Nasistenes største svakhet er deres mangel på reservetropper. Selv om de ved hjelp av terror kan skaffe seg den arbeidshjelp de trenger, tar det lang tid å utdanne nye tropper. Og tida står ikke stille. I løpet av krigen er den røde armé blitt en i høyeste grad trenet armé. Tyskerne underverderer sine fiender og oververderer seg selv. Deres krigføring mangler originalitet, og de enkelte soldater har vanskelig for å ta selvstendige beslutninger når det trengs. Men den røde armé har meget harde kamper foran seg, og så lenge det ikke er noen annen front i Europa må Russland bære byrdene aleine.

Tyskerne har hatt voldsomme tap og blir stadig mere utmatta, mens russerne stadig kan sette nye folk inn. Vi har klart å bringe en vending i krigen, takket være de russiske arbeideres uegennyttige slit. Vår produksjon av tanks, fly og kanoner er økt i løpet av krigen ved hjelp av våre ingeniører og arbeideres innsats. Til slutt oppfordret Stalin å øke geriljaktiviteten bak fiendens linjer etter hvert som denne trekker seg tilbake.

EN HVER BØR VITE ...

Toralv Øksnevad fra London om arbeidsutskrivninga i Norge:

«Nå står alle voksne menn og kvinner i Norge på terskelen til nye og harde prøvelser. Hvert dagsverk som blir ytt fienden betyr en utsetting av befringa. Nordmenn i Norge vil selv vite hvordan hver enkelt kan og bør forholde seg i en gitt situasjon. Ingen vil kreve det umulige, men det vil bli skilt skarpt mellom de som tenker og handler som ansvarsbevisste nordmenn, og de som letter arbeidet for fienden og faller de beste av våre i ryggen. En ting er sikkert: det er det ytterste middel tyskerne og forrederne har grepet til, og det er frykten for nederlag: som driver dem.

Mellom 30 000 og 40 000 mann er desertert fra den rumenske hær. Bare fra en garnison i Bessarabia rømte det 4000 mann.

I Polen er 240 studenter skutt i en konsentrasjonsleir. I Frankrike er 11 franskmenn fra Lille skutt. Fra Hellas kommer melding om at 20 gisler er skutt som repressalier for at en tysk vakt er drept.

De amerikanske forsikringselskaper har satt ned krigsrisikopremien for skip fire ganger på 6 måneder. Dette viser tydelig nedgangen i u-båtfare.

Den islandske befolkning har under en innsamling gitt 350 000 kr. til Norges hjelp. Det samme beløp er nå bevilget av regjeringa. Samtidig er det satt i gang en innsamling til Russlands røde kors.

Russland og Island har nå opprettet selvstendig diplomatisk forbindelse.

I Toronto er det overlevert 7 fly til det norske flyvåpen, gitt av utflyttere i USA fra de nordiske land. 4 av flyene var fra svensker. Kronprinsesse Märtha takket for gaven.

VÅRE MUSIKERE

Da folk ikke alltid er sikre på forholda innafor musiklivet gir vi en kort oversikt: I januar 1942 prøvde NS å lansere en ny forordning om at kunstnere som ønsket å opptre offentlig, samtidig automatisk ble forpliktet til å opptre i Norsk Rikskringkasting. Denne forordning resulterte nesten momentant i at samtlige solistkonserter ble avlyst, som protest.

Seinere ble forordningen trukket tilbake for musikernes vedkommende, således at disse fritt kunne opptre uten forpliktelser av noen art, mens forordningen ennå gjaldt for sangerne. Musikerne stilte seg imidlertid solidarisk med sangerne og avholdt seg, på få unntak, fra å opptre offentlig.

NS foretok nå et fullstendig tilbaketog, og forordningen ble annullert. De ville nå tydelig ha konsertlivet i normal gjenge igjen. Høsten 1942 nektet imidlertid nasistene 6 av våre mest kjente kunstnere å opptre i Aulaen. Dette gjorde situasjonen spent igjen. Forbudet ble hevet ca. 1 måned senere, men streika fortsatte og varer framleis. Dette gjør vi uttrykkelig merksam på.

Innen musikernes egen leir hersker der nå delte meninger. En betydelig fraksjon av våre kunstnere mener det bør arbeides for at konsertlivet snarest mulig kommer i gang. Det store publikum har trang til god musikk og norske konsertsekretører har nå sjangse til å komme i kontakt med en større tilhørerskare, og derved også økonomisk dra nytte av dette.

En annen del av musikerne er i mot et hvert forsøk på å skape et normalt konsertliv igjen før krigen er slutt. Bare den ting at NS arbeider så hardt for en løsning her er grunn nok. De mener at tyskerne og NS ikke bør få den fjer i hatten som et normalt musikliv vil bli for dem. De mener også at NS når som helst kan pålegge kunstnerne nye forpliktelser og vansker igjen, hvis de nå lar seg friste til offentlig opptreden.

Og endelig mener de at selv om det for mange betyr personlig oppofrelse og økonomisk tap å gi avkall på offentlig opptreden, så vil en fast og konsekvent holdning her styrke den norske musikerstand både innad og utad.

Tyskerne liker seg ikke for tida: Fra Halden meldes om et typisk utslag av deres dårlige humor. Det har lenge vært vanskelig å oppdrive gode karter i byen. En bokhandler klarte imidlertid å skaffe tilveie et større utvalg og gjorde dette kjent ved å stille ut karter i vinduet. En tysk offiser som kom forbi ble helt rasende over en slik frekthet, styrta inn i butikken og skjelt ut bokhandleren fordi han reklamerte med karter når det gikk dårlig for tyskerne. Offiseren kom med de vanlige trusler, men bokhandleren slapp med 300 kr. i mulkt.

VIS SAMKJENSLE!

Det hender stadig at nordmenn mister sine hjem med alt innbo og løsøre fordi tyskerne rekvirer dem. De som kastes ut blir henvist til andre hjem for leiligheter er ikke å oppdrive. Enkelte ganger hender det dessverre at disse hjemløse ikke blir særlig velvillig mottatt. Naturligvis er det forståelig at folk reagerer mot å bli stablet slik på hverandre, men vi skal huske på at vi alle er i samme båt og at det først og fremst er de som mister alt som rammes hardest av ulykka. Vis også på dette punkt en framferd som høyer seg for vårt folk.

SAMHOLD!

(Medarbeider.) Folk er mest opptatt av når krigen skal ende, ikke hvordan. Vi regner alle med et tysk nederlag, det er klart, men i hvilken grad kommer de allierte til å seire og i hvilken form? Vi er redd de fleste resonnerer som så: de taper, vi vinner. Og følgelig forestiller de seg den tida som kommer etter som en triumfs tid for Norge. Man hører så mange rare tanker framsatt i den anledning. En av dem er at da skal det «ryddes ordentlig opp» — i hva det skal ryddes opp er mindre klart.

Mange hevder uten blusel at det skal ryddes opp blant «dem som fikk oss opp i dette». I all sin uøyaktige tankegang streifer de den bevegelse vår regjering gikk ut fra og enkelte har et dulgt nag til vår egen regjering.

En så uverdigg tankegang roper bare at nasi-agitasjonen har båret frukt her hjemme. De som gjør seg skyldig i en slik troløs tankegang vil naturligvis avvise innsinuasjonen med forakt uten en gang å legge merke til at de av og til også bruker nasi-agitasjonens egne ord.

Formodentlig vil situasjonen i alle tilfelle bli så kritisk for oss at den siags forstyrrelser av folkets sunde tankegang ikke vil komme ordentlig til orde i første omgang. Kampen mot NS og den truende arbeidsløsheten vil sikkert legge beslag på all vår energi og dempe prinsipiell uenighet. Best er det likevel å kvele troløsheten i fødslen. En appell til alminnelig sømmelighet og samkjensle bør vel være nok.

Så er det dem — og de finnes vel i de samme kretsene — som allerede ser med bekymring på Sovjetsamveldets framgang. Vi vet ikke egentlig hva det er de tenker, om de mener det er oss som tilføyer tyskerne det avgjørende nederlag i øst? Om de innbiller seg at Stalingrads forsvarere utøste sitt blod og så sine verdier gå til grunne ene og aleine i den hensikt å skjerpe vår appetitt på livets goder, om Leningrads lidende sivilbefolkning og geniale forsvarere har våre liberale sjelers frelse for øye hvert minutt. Det er disse og deres allierte USA og England, som seirer over Tyskland og vinner vår krig. Våre sjøfolk, våre få krigere og de arbeidende på heimefronten legger sitt til — gjør alt det de kan. De nordmenn som kjemper ute og arbeider hjemme er med på å vinne krigen. Men vår innsats er en liten del.

Selvfolgelig har derfor de bekymrete rett når de tenker at det er våre store allierte som har Norges skjebne i si hand. Noen uttalt bekymring i den anledning er ganske spilt bry. Det virker forvirrende og fordervende på den «offentlige» diskusjon. Derfor skal disse bekymrete stikke pipa i sekk og vite at nasjonal egoistisitet ikke er det samme som patriotisme. Dessuten har vi en begrunnet mistanke om at det Norge de er så bekymret for innskrenker seg til deres bankkonto.

Kan vi da ingen ting gjøre annet enn å vente på hva våre store allierte bestemmer for oss? Jo, vi kan først og fremst ha tillit til disse allierte, uten hvis innsats vi ville være knust. Vi kan ha tillit til vår regjering som har oppnådd meget gode resultater i de forhånds forhandlinger om framtida som har vært ført til nå. Vi kan være enige om å samle oss om de store oppgavene og ruste oss mentalt til de kommer. Husk at det er de samme dådløse, bekymrete mennesker som alltid beruser seg i hevng og bloddrømmer og peker ut trær de skal henge sine private motstandere i. Grusomhet har vi ikke bruk for — vi har bruk for praktisk mot.

EFFEKTIV BOIKOTT!

Trondheim 3 februar 1943

Til alle medlemmer av Nasjonal Samling i Trondheim by og Strinda kommune

Som det allerede tør være vel kjent, er det oppstått en alvorlig situasjon for Trøndelag Teater på grunn av den holdning en stor del av publikum i den senere tid har inntatt til teatret, og en herav økende nedgang i besøket.

Det skulde da synes å være en selvfølge at alle virkelig norsktenkende og norskfølede medlemmer av Vidkun Quislings bevegelse i vår by, sluttet så meget mer energisk op om byens og landsdelens fornemste kultur-institusjon og også viste dette i handling.

Dessverre har dette så langt fra været tilfelle, at teatret tvert om gang på gang har måttet avvise kveldens forestilling på grunn av manglende besøk, og det sier seg selv at dette ikke hadde behovd skje, hvis bevegelsens medlemmer hadde lagt en varmere interesse og opslutning for dagen, istedenfor å gi Nasjonal Samlings motstandere en slik triumf i hende, som nå er skjedd.

Ring deres lagskontor eller Kredskontoret tlf. 258 og bestill billett til den kveld de ønsker å gå i teatret. De billetter som bestilles gjennom N.S. koster kr. 1,— og gir rett til, inntil videre, hvilken som helst plass i teatret i den utstrekning der er ledige plasser.

Husk at en sviktende søkning også fra N.S. publikums side, vil kunne resultere i at Trøndelag Teater må stenge sine porter, og norsk kulturliv dermed miste en av sine viktigste skanser.

Nå eller aldrig må vi slå ring rundt vårt teater. Det er vår selvfølgelig plikt mot Vidkun Quisling og mot fedrelandet.

Heil og sæl

Arne Langdahl
Kredsfører, Trondheim kreds

(3 mars.) Mussolini har meldt at de italienske tropper på Østfronten skal trekkes tilbake for å «hvile ut» og reorganiseres. De fascistiske styrker var samla i den 16 armé som besto av 10 divisjoner. Medregna de 11 000 alpejegere som russerne tok til fange for en måned siden har de italienske tropper hatt et tap på ca. 150 000 mann, og den 16 armé var praktisk talt opphørt som selvstendig kampanhet.

Den engelske regjering har nedlagt en skarp protest i Stockholm mot at svenske bygger trålere for Tyskland. Det er et klart brudd på folkeretten, idet trålerne opplagt skal nyttes i den tyske krigsinnsats. Den svenske regjering har svart at saka nå granskes nøye.

Norsk Sjømannsforbund sendte 23 feb. et telegram til den røde armé hvor det heter: «Vi hilser de kamerater som står ved fronten, og hyller den røde armé.»

Et amerikansk bombeffly oppdaga i feb. et tysk forsyningskip utafør Kap Finisterre og meldte fra til den engelske krysser Sussex, som senket skipet. Det var lasta med store mengder olje som var beregna på å overføres til u-båter.

Hans Jacob Nilsen spiller for tida Peer i «Peer Gynt» på Svenska Stadsteaterns gjestespill i Gävle. Han har fått en strålende kritikk i Stockholmspressen.

Studentene finner veien.

En har ofte fått inntrykket at studentene ved Universitetet i Oslo har opptrått relativt passivt under nasistytret. Det første angrepet mot Universitetet kom under urnatalkstilstanden da rektor Seip ble arrestert. Neste angrep kom noen uker seinere, ved avsettingen av studentenes tillitsmenn i særutvalgene, som ble erstattet av nasister. Denne gang reagerte studentene voldsomt og de gikk til delvis boikott av Universitetet. Streika fikk ikke full tilslutning, og aksjonen løp ut i ingenting.

Nye framstøt fra NS hvor det gjaldt å putte NS-studentene inn på kurser o. l. mot gjeldende regler, ble vist tilbake av universitetslærerne. Disse har forøvrig hele tiden innhatt en klar holdning. Nasistene forsøkte i det stille å lure den nye organisasjonen — Studentsambandet — på studentene, uten at det kom til åpne konflikter. Nasistene hadde tydeligvis interesse av ro på Universitetet.

Da den nye forordning om arbeidsutskrivning kom innkalte «studentfører» Kramer til møte i Anlaen. Studentene møtte manjant fram, skjønt de burde ha boikotta møtet. Det er første gang nordmenn frivillig har møtt fram til quislingenes «faglige» møter.

Kramer viste seg som en dyktig londefanger. Ved et listig opplegg fikk han studentene til å ta del i en avstemning som i realiteten betydde at de overlot til ham og «sambandet» å ivareta deres interesser når det gjaldt utskrivning av studentene til arbeidsplasser.

Nasipressa slo opp møtet som en seier for «den nye tid», noe som vakte en voldsom harme blant alle de studenter som ikke var på møtet. For de som hadde vært tilstede ble hele historien et avgjort vendepunkt. De vil nok ikke sove en gang til. Det hele utløste seg derfor helt naturlig i en spontan demonstrasjon fra studentenes side, idet de sendte følgende brev til Universitetet:

«Det er i pressa blitt framstilt som om studentene skal ha gitt sin tilslutning til Norsk Studentsamband. Jeg finner det derfor som min plikt å si fra at jeg ikke anerkjenner Norsk Studentsamband som representant for studentene ved Universitetet.»

Protesten fikk stor tilslutning. Den 2 mars regna en at antallet var omlag 2500. Da ikke alle studenter er registrert kan en gå ut fra at mellom 80 og 90% av de innskrevne studenter har sendt inn protesten.

Mottrekket fra NS lot ikke vente på seg. Tirsdag kom det opp et oppslag fra Kramer hvor han gjorde merksom på at saka var tatt ut av Universitetets hender og overlatt «andre myndigheter». Han oppfordra studentene til å ta sin protest tilbake. I motsatt fall ville saka få de «beklageligste konsekvenser.»

Men studentene har stått fast. De har truffet sitt val og vet at nå må kanskje de også yte offer. Kramer vil bli klar over at det en gang for alle er slutt med hans «taktiske» seire ved Universitetet.

De «andre myndigheter» har allerede begynt å røre på seg, og flere studenter er arrestert.

Amerikanske flygere har senka en hel japansk konvoy på vei fra Ny Britannia til Ny Guinea med 15000 tropper. Den besto av i alt 22 skip, herav en del kryssere og jagere på tilsammen 90000 tonn. Angrepet varte i flere dager, og 4 mars ble meldt den endelige seier i det de to siste jagere gikk til bunns. 59 japanske fly ble skutt ned, mens amerikanerne bare mista 1 bombefly og 3 jagere. Samtidig er 23 japanske fly ødelagt på Ny Guinea.

Finnland ønsker fred.

Det gikk tregt med regjeringsdanninga etter presidentvalet i Finland. Hverken Renna, en bankier fra agrarpartiet, eller presidenten i Riksdagen, sosialdemokraten Hakkila greide å få tilstrekkelig flertall for en regjering. Endelig ble det dannet ny regjering med isepresidenten i Riksdagen, den konservative og nordisk orienterte Linkomies, som sjef. Alle partier er representert unntatt rrint fascistiske kretser. Svensk-finnen Ramsay har avløst Witting som utenriksminister. Witting ble for en tid siden fra London karakterisert som «en reaksjoner og upålitelig politiker med blikket rettet mot Berka.» General Walén er blitt forsvarsminister. Han tok del i de forrige fredsforhandlinger med Sovjetunionen. Sosialdemokraten Tanner og Fagerholm er også med. Særlig den siste har i lengere tid hevdet at Finland burde trekke seg ut av krigen.

«Times» skriver om den nye regjering: «Det finske folk lengter etter en slutt på den katastrofale og unødvendige krig. Folket forstår det faktum at Finland på Tysklands side definitivt har tapt. Den finske regjering bør gjøre arlige henvendelser til den russiske regjering, som er den eneste som kan tilrettelegge freden. Men det bør gjøres hurtig. Ennå kan Finland redde mye, men frelsen blir dyrere for hver dag, og timeglasset renner hurtig ut.»

Fleire uttalelser fra Finland tyder på fredfølelse. En kronikor i finsk radio sa like etter presidentvalet: «Finland ønsker fred, men en fred som garanterer dets frihet og selvstendighet. Det er en sak mellom Moskva og oss, og Moskva har ennå ikke gitt til kjenne hva de mener.»

En finsk fredsuttalelse med Sovjetunionen vil bli hilst med glede i Norden. Ikke bare fordi landet står oss nær — den opplyste Finnlandsbegeistring er i alle fall her i landet forlenget forbi — men også fordi det betyr et skritt fram mot seieren.

Sovjetunionen har sikkert ikke interesse av noen urimeelig fred med Finland. På den andre side ville det være usannsynlig at Finland like lett skulle kunne springe ut av krigen som inn. Landets utlæbbed er langt fra reint, det gikk inn i krigen med direkte erobringsmål. Mannerheim erklarte i en dags-ordre at målet var «et stort Finland». Typisk er det at da finnene nådde fram til Karelens hovedstad Petrosavodsk, forandra de navnet på byen.

De russiske fanger har fått en meget dårlig behandling. Mannerheim har selv innrømmet at 12000 er døde i fangenskapet.

Finland står ikke i dag som den lille heroiske nasjon i verdens øyne. Et folks innsats og mot blir ikke større fordi om det tilhører en liten nasjon. Like ved Finnlands grenser ligger en by som finnene har tatt del i beleiringen av, Leninograd. Befolkningen og troppen i denne by har lidd mye mer enn finnene har gjort, og de har vist et heltemot som har bestått store prøver enn det finske.

Finland får betale for sine teigrep. Det betyr først og fremst at de finske politikere som er ansvarlig ikke bare for denne krig, men også for Finnlands uklare holdning under den forrige vinterkrig, blir fjerna som eksponenter for det finske folk. Store og tunge lidelser ligger i dag bak det finske folk. En fred nå behøver ikke bety nye lidelser. Det kommer an på det finske folk selv. Men noen lunkenhet fra de ansvarlige finske politikere er ikke på sin plass lenger.

En annen ting er om Finland virkelig kan trekke seg ut av krigen. De har tyske tropper stående i landet som, hvis det er mulig, vil tvinge Finland til å fortsette krig.

I KAMP FOR OSS ALLE

Den 3 mars ble meldt om 17 nye fullbyrdede dødsdommer.

17 nye patrioter er falt i den kamp det norske folket fører for sin frihet. Vi vet vi må bringe slike ofre, men like dypt føler vi smerten. Og like sikkert vet vi at vårt svar til bodlene blir at ikke bare 17, men hundreder av nye nordmenn inntar de falnes plass i de aktives rekke.

Over alt i verden hvor den frie folke mening kan komme til uttrykk, har mordene vakt dyp harme. Det danske råd i London har uttalt: «På vegne av det danske folk uttrykker vi vår medfølelse med de 17 nordmenn som er myrda. Vi forakter de avskyelige metoder nasistene bruker.»

Vi lyser all heder over de norske helter og deres minne.»

NY NASIFILM PÅ TAPET

Fenomenet Leif Sinding fortalte for en tid siden i Aftenposten at han fratruddet som direktør for nasi-Statens Filmdirektorat. Men han nevnte ikke noe om at han fikk valget mellom å trekke seg tilbake eller bli stilt for partidomstolen p.g.a. korrupsjon.

Han har nå trukket seg tilbake til «privat virksomhet». Som direktør for det tysk-norske selskapet «EFI» fortsetter han å terrorisere norske skuespillere til å være med i en ny Johan Bojer-film. Hans forretningsmetode er ganske enkel: Han anmoder skuespillerne om en konferanse, legger kontrakten på bordet og sier: «Skriv under eller jeg ringer til Sikkerhetspolitiet.»

Vi vet ikke hvor mange skuespillere han har «sikret» seg på denne sjarmerende måte, men vi vet at hans nye film kommer til å bli en dundrende fiasko. Filmen vil selvfølgelig bli boikotta.

Like før Sinding gikk av som film-«fører» skrev han en artikkel som norske skuespillere ikke kommer til å glemme ham for. Det var en artikkel om Henry Gleditsch som heltopp sammen med en rekke andre nordmenn var falt som offer for nasistenes brutalitet i Trondheim — en artikkel så gemen at selv enkelte av Sindinges quislingvenner måtte ta avstand fra den. Den slutta men en blodig trusel til norske skuespillere om at det kunne gå dem på samme måte hvis de ikke var positivt innstilt til den «nye tid».

Fru Chang-Kai-Chek er kommet til USA og har talt i Representantenes Hus. Hun understreket Kinas ubøyelige vilje til å seire, og Kinas store muligheter i en ny, fri verden. «Vi kjemper ikke bare for en bedre verden for oss selv, men for hele menneskeheten», uttalte hun til slutt.

Og blant den finske reaksjon finnes sikkert sterke krefter som mot flertallet av folkets ønsker vil føre en fortsatt eventyrpolitikk.

Sverige kan i dag ha et ord med her. Med sin militærmakt bør det stå som garantist for finsk folkestyre mot tyske trusler. Det burde være Sveriges minste innsats om avbikt for den svenske skinnhellighet, som ikke har så liten skyld i Finnlands ulykkelige politikk.

Nylig ble samtlige permisjoner i den svenske hær inndrødd. Grunnen — regulære manøvre — lyder tynn. Kanskje foregår det ting bak kulissene som vil ha avgjørende betydning. Hvem vet?

AVANTGARDEN

Vinteroffensiven stilner av — men ennå raser heftige kamper.

Når en skal bedømme russernes seire under vintermånedene er det ikke bare de veldige landområder russerne har befridd som er hovedsaken. De har oppnådd en rekke taktiske seire av overordentlig betydning. Trass i de fantastiske seiersmeldinger tyskerne sendte ut ifjor sommer, viste det seg at det var tyskerne som hadde hatt de største tap, ikke russerne. Under hele kamperperioden på Østfronten har de russiske hærledere og den øverste russiske ledelse vist seg som mestre i strategiens vanskelige kunst. Det er ikke for ingenting russerne er verdens beste sjakkspillere.

Under vinterkampene på søstfronten ble tyskerne slått i slag etter slag. Men enhver offensiv har sin begrensning. Umåtelige forsyninger skal fram til millionhæren, og det stilles veldige krav til transportvesenet. Den russiske storoffensiv nådde sine mål og mere enn det. Men de kiler som ble rettet fram mot Dnjepr og Dnjepropetrovsk var ikke en fortsettelse av offensiven, men utløpere fra denne og førte inn i fiendens rekker for å øke forvirringen som tilbaketog hadde skapt.

Tyskerne var tvunget til å hurtig som mulig å tilkalle forsterkninger for igjen å kunne opptre med full slagkraft. De første av disse forsterkninger nådde fram til Charkov da russerne sto foran byen, men de ble slått sønder og sammen og byen måtte overgis til russerne. Men den tyske hærledelse var tvunget til å gjennomføre en motoffensiv så ikke den røde armé kunne stabilisere sine stillinger og skape en basis for ny offensiv. Den tyske hærledelse gjør dette nedtvunget. Årstiden er alt annet enn gunstig for slike angrep og det tar kraften ut av en påtenkt sommeroffensiv.

Den tyske offensiv er sterk og viser at tyskerne virkelig har kunnet føre fram store forsterkninger, sannsynligvis ved å svekke forsvaret i Vest- og Syd-Europa. Viktigere er det at de stiller opp overordentlig sterke flystyrker. Tyskland har relativt større flyreserver enn folk. Ikke minst på grunnlag av muligheten for en gasskrig har de holdt noen tusen bombefly i reserve i Tyskland, og det er deler av denne reserve som nå settes inn.

Russerne møter de nye fremstøt med sin gamle taktikk. De forsøker å utmatte fienden og tilføye ham så store tap som mulig. Men å holde de fremste posisjoner med alle midler ville være uriktig strategisk sett. Det betyr ikke at de har oppgitt en by som Charkov frivillig, de har forsøkt å holde der så lenge som mulig, men besiddelsen av byen har ikke avgjørende betydning for de videre planer.

Russerne er blitt kastet tilbake mot øvre Donetz-elven og det har rast voldsomme kamper særlig i området mellom Tsjugueff og Isjum ved Dnjepr vest for Charkov. Men tyskerne har ikke oppnådd noen avgjørende resultater, bare erobret begrensede landområder. Derimot har de allerede lidd svært tap i mennesker og materiell.

DEN NIENDE APRIL

Tre av de lengste år i vårt fedrelands historie har gått. Tre år i krig med en fiende med ånd og kultur fra den grå middelalder, en fiende med tukthusfangens moral.

Det er over en tusen dager i tre år. Hver dag har hatt sine lidelser og krevet smertefulle ofre. Men hver dag har betydd en seier, en seier for et folk som ikke lot slavelenkene tyngre seg ned, men sto trassig oppreist i kampen.

Vi har ytt ofre. Men vi vet at vi må yte mer. Vår kamp er ikke slutt, de avgjørende slag står igjen. Og da vil det kreves ennå mer av oss, større ofre enn noensinne. Det bør en hver nordmann vite og handle deretter.

Vi må forsterke vår kamp og gjøre vår motstand mer effektiv. Likesom for vil en hver av oss bli stilt på prøve, men nå er vi snart kommet dit hvor det ikke bare gjelder å stå i mot med ånd og sjel, men med never. Harde og brutale slag er noe vår fiende forstår bedre enn tanker og ord.

I dag kreves det av oss at vi bruker alle de våpen vi har i kampen for vår frihet. Vi har ikke lov å gi slipp på et eneste ett.

Mange av våre landsmenn befinner seg i dag utenfor landets grenser. De fører også sin kamp, og fører den kanskje like intens som oss. Hva har ikke våre tapre sjofolk ytt? Og de norske flygere som i kamp har vist sin overlegenhet overfor våre fiender?

Nordmenn ute og hjemme står i dag samlet i kampen, med kongen og regjeringen i spissen.

R. A. F. 25 ÅR.

«Aldri har så mange stutt i så stor gjeld til så få!» Det var Churchills ord da han for nesten to år siden hyldet de tapre britiske flygere for deres seier i luftkampen over England.

Nasistene hadde høsten 1940 planlagt en invasjon av England og sendte sitt flyvæpne over for først å vinne herredømmet i luften og knekke moralen hos det engelske folk ved hensynsløs bombing.

Trass i at de var overlegne i antall ved de nederlag. På to måneder ble 2375 tyske fly skutt ned. Det mot og den innsats de fa tusen britiske flygere her viste kan aldri glemmes og aldri verdsettes høyt nok.

ITALIANSK OPTIMISME

Får vi bare Rommel over hit så drar han snart sine tropper elastisk ut av Italia.